

a právě s použitím celé škály dalších nástrojů, metod a postupů identifikovat příčiny a napomoci nápravě stavu. Stejně tak zjistí-li ČŠI, že škola opakovaně vykazuje velmi dobré výsledky, je možné s pomocí dalších nástrojů identifikovat příklad úspěšně fungující školy a poukazovat na něj nadále jako na příklad dobré praxe.

Významným přínosem zjištění vzešlých z testových šetření je poskytnutí zpětné vazby žákům, učitelům i zákonným zástupcům žáků. Objektivní informace (v míře dané možnostmi elektronického testování) o úrovni naplnění požadavků minimálních vzdělávacích standardů i dosažené úrovni v klíčových gramotnostech je cenným a mocným formativním nástrojem v hodnocení a dalším směřování vzdělávacích procesů jak pro jednotlivého žáka, tak pro pedagogickou činnost učitele – může napomoci efektivnímu nastavení směru, cílů a forem učení. O tom, že takový přístup uplatňuje stále větší počet škol, svědčí i četnost využívání různých komerčně nabízených testování v autoevaluační činnosti škol, a to i přesto, že za ně školy musejí platit a že žádné z nich nenabízí kalibrované porovnání úrovně žáků s požadavky kurikula (v naprosté většině se jedná o srovnávací testování porovnávající pouze žáky a školy mezi sebou navzájem). V bezplatné možnosti získání validní zpětné vazby ve vztahu k požadavkům vzdělávacích standardů (testování ověřovací) tkví značný potenciál směrem ke zkvalitnění vlastní evaluační činnosti škol a k posílení formativních prvků hodnocení výuky.

Pro maximální využití pozitivních možností, které sledování a hodnocení výsledků žáků může přinést, je třeba důsledně setrvat právě na principu ověřovacího testování. Koncepce testování realizovaného ČŠI je založena na bázi ověřování vědomostí a znalostí vůči minimálním požadavkům státu. Cílem testů v pojetí ČŠI je tedy ověření toho, do jaké míry žák zvládá požadavky obsažené v rámcových vzdělávacích programech a v minimálních vzdělávacích standardech základního vzdělávání. Podrobné výsledkové sestavy pro každého žáka i nadále musí (a budou) obsahovat detailní vyhodnocení a vysvětlení toho, co žák úspěšně prokázal a v čem naopak neuspěl. Žák i učitel tak i nadále budou moci jednotlivě posuzovat kvalitu žákova výkonu se zohledněním všech jeho individuálních předpokladů a specifik.

Komplexnost informace o výsledku žáka prakticky znemožňuje vytvoření statisticky relevantních žebříčků. Zachování tohoto principu je základním preventivním opatřením před zneužitím výsledků pro zkratkovitou interpretaci získaných zjištění, která by mimo jakoukoli pochybnost měla negativní dopad jak na důvěru škol v poskytnutý evaluační nástroj, tak na výuku. Testování v pojetí ČŠI i nadále zůstane prostředkem, nikoli cílem. Pro podporu této prevence je nezbytné i nadále jako součást všech výsledkových sestav důsledně vysvětlovat, co uvedené údaje o žákovi (škole) vypovídají a co se z nich naopak vysoudit nedá.

Obě provedené celoplošné generální zkoušky procesu elektronického ověřování výsledků žáků v počátečním vzdělávání jednoznačně prokázaly, že tento způsob externí evaluace je velmi komfortní a moderní metodou se zásadními přínosy pro všechny aktéry vzdělávacího procesu a při dodržení výše doporučených principů má značný potenciál přispět ke zkvalitnění vzdělávání v ČR.